

ЙОСИП БИЛО.

РЕФЛЕКТОРОМ
по
ДОНКАСТЕРІ



ДОНКАСТЕР. 1976. ОІЧЕНЬ.

Й О С И П Б И Л О .

Р е ф л е к т о р о м

п о

Д О Н К А С Т Е Р І.

Сатирична поема, написана з нагоди від-
значення Срібного Ювілею поселення
Української Громади в місті Донкастер.
VVVVVVVVVVVVVVVVVVVVVVV .

Друге доповнене видання автора.

Донкастер. - 1976. - Лютий.

УКРАЇНСЬКЕ БІБЛІОТЕЧНЕ
ТОВАРИСТВО В ТОРОНТО

Ссь недавно пан Радимин
Тут листа до мене пише:
"Пане Било, на ювілей
Напишіть щось для людей!"

Щоб в хвилину урочисту
Вам поету-гумористу,
Прочитати на цю тему
Всю написану поему!

Опишіть про все детально,
Мудро, вміло та повчально,
Бо сказати треба так:
У цій справі - ви мастак!

Ваше слово - мов сокира,
Є там гумор і сатира,
А тому прохajo вас,
Щоб зробили це на час!"

Це для всіх є річ відома:
Я в поезії - як вдома!
Навкруги повів очима,-
Маю тему, є і рима!

Поклонившись своїй Музі,
Щоб була мені в прислuzі,
Став я mrяти - гадати:
Як і з чого вам почати?

Двадцять п'ять минуло років...
Залишили слід глибокий,
Пролетіли ці всі дні
Нам в далекій чужині.

Вже сивіє нам волосся,
Все побачить довелося...
Тут подія не нова:
Що лисіє й голова.

Та немає в цім розпуки,
Якщо візьмеш себе в руки:
Хто за себе завжди дбас-
Тому й Бог ще помагає! .

Про минуле я залишу,
Це історики запишуть,-
А поглянем в оцю пору
В сьогоднішню діяспору.

По Лонкастері вкраїнці
Розбрелись, як в полі вівці,
Бо подія, бач, сумна:
Для них бракує чабана!

Тут вітри, з дощами хмари,
Для овець - нема кошари,
За погоди на Петрівку
Не купили, бач, домівку...

Все товкли у ступі воду...
Хоч і мали в цім нагоду:
Взяти позичку від СУБу,-
Будо й місце вже для клюбу.

Поки наші всі Гаврили
Сперечались й говорили,
Та голосували "За" і "Проти",
Як це роблять патріоти,-

Поляк тут без перешкоду
Скористав оцю нагоду,
Всі вже виробив папери
І відчиняє клюбу двері.

Тепер в поляка Альбіна
Ми благаєм на колінах:
"Будьте добрі, просим пана,
Ви пустіть у клюб Івана!"

Ми українці всі хороши,
Принесем до клюбу гроши,
Будеш мати заробітки
І для себе і на дітки!

Твоя пані гонорова,-
Потовстіє, мов корова,
Це й поплинуть до кишені
Всі п'ятірки та зелені...

А пізніше на останку
Розростеться конто в банку:
З грошей Івана та Ікити,-
Ти спокійно будеш жити!"

Хоч пускає дехто славу:
"Жасем СУБ, свою Управу,
І старенькій пан Басюк
Прикладає всюди рук!"

Є в Управі пан Яблонський,
Мов шляхтич поважний польській,
І з тобою, брате Іване,
Говорити він стане!

Завжди любить дерти носа,
/Так давненько повелось!/
Хоч і користь в цім така,-
Як від цапа молока!

Та про його я залишу,
Бо на черзі - пан Радишин,
Як пустивсь на ці, бач, кроки -
Всі поштурхаю під боки!

Вірю я тобі, Василю,
Не одну пройшов ти милю:
І подбав вже за готівку,
Лиш купити лиш домівку.

Та з Управою, бач, щтука:
Немов лебідь, рак та щука,
Сказав слово Матвішин:
"Нам не треба, це залишим!"

Раз на рік ми робим збори,
Невелике в цьому горе:
Бо у "Іхорджа" чи "Вайт Бері"-
Нам завжди відчинять двері!"

Наша ж доля нещаслива,
І тому немає дива:
Кожний радить в оцій порі,
Щоб не втонув в чужому морі.

Раз кажу своїй я жінці:
"Дивні наші українці,
Сам собі міркую часом:
Чи це риба, - чи це м'ясо?"

Не один в оцю, бач, пору
Десь заліз, як кріт у нору,
І цурається від всього,
Як нечистий від святого.

Чуже тягнуть із калюжі,
До свого - цілком байдужі,
Моз у пана у Пигички
Бсі набралися привички.

Жого просять на імпрезу, -
Він відказує тверезо:
"Не побачите й сліду,
Бо туди я не піду!"

Пару миль від Іонкастера,
/Шкода й тратити паперу, /
Немов зтоптаний личак...
Живе Володька Червінчак.

Я лиш чухаю все лоба...
Бо це дивна є особа:
Був в минулім українець, -
Тепер "Айріш", чи "Бритієць".

Для чужинців і для світу,
Із Червінчака - став Смітом,
І такому яничару
Я сатири всиплю жару!

Відциурався він Громади,
Де шукати на це ради?
Став скрупіший жида Мойші,
Ідеал для його - гроші!

Жаже:-"Сниться мені Форса,
Щоб зрівнятись до Больворса!"
А на суп він картоплину
Розділя на половину...

У копальні, мов у наймах,
На "вікендах" й "овертаймах",
Бін нарешті схуднув так,-
Що лишився сам кістяк...

Відпочив би при нагоді,-
Та є праця в огороді,
І зігнувшись, майже рачки
З гноєм пхає туди тачку.

Про це кожний добре знає,
Та зазначити я маю:
Щоб десь вийшов Захарчук,-
Треба клопотів та мук.

Все пильнує вдома жінку,
Не свою, але чужинку,
Та навчає, як овечку,-
Щоб не лізла в чужу гречку.

Живуть в Бентлей два Миколи,
Бідні люди і без школи...
І на протязі цих літ,
Мури хати - для них світ!

Відцуралися СУМ і СУБу,
До англійського йдуть клубу,
Їх цікавить лиш одно:
Пиво, карти й доміно.

Один каже:- "Моя жінка
Від народження англійка,
Який з мене українець?
Я також уже англієць!"

При розмові раз від разу
Все вкидає чужу фразу,
Так пустились в світі жити
Ці покручені Микити...

Також правда, не дурниці,
Десь на Вітлейській дільниці,
У Кобиляча Юрка
Справа дійсно є гірка:

Хлоп попав цілком в психозу...
І перейшов метаморфозу,-
Бо ўркові, цьому приблуді,
Тепер ім'я Джордж, чи Джуді...

Чи увечері, чи вранці
В голові йому все танці:
Танго, полька та фокстрот,
Він на це, бач, патріот!..

Любить Попіл дерті рота,
Щоб вдавати патріота,
Та потираючи долоні
Поспіша на бінго й коні...

Бінго, коні та бандита
Не одного звели з світа:
Гине слава і козацтво,
Ео пустилися в бурлацтво...

Та й Петро, оцей Гнатушка,
Розбубнявів, мов подушка,
Істъ шпагетті й солонину
Й забува про Україну...

Рід козацький звівсь нінашо,
Став байдужий і ледащо...
Бо легкий цей білий хліб,
Хоч не рпациє - гроші б гріб!

Ці секрети всім відомі:
Мас Левченко два domi,
Хоч і років вже багато,
Як він залишив працювати.

Купив шапку та кожуха,
І на все тепер він дмуха...
Зодягнувшись, мов шляхтич,
Ше й напувся. наче сич...

Каже:-"Браття мої рідні,
Хай працюють тепер їдні!
В мене дохід не поганий
Від ірляндців та циганів!"

Іх багато в моїй хаті,
По десяткові в кімнаті,
Нема ліжка - то по змозі
Сплять у мене на підлозі!"

За українську збірку, брате,-
Шкода навіть й запитати,
Він за пена б відразу
Погнав до Лондону козу!

Було в п'ятницю й суботу,
/Як закінчили роботу,/

До Петра на Бекетрод
Поспішав чомусь народ...

Від сатирика-поета
Не скроять, бач, секрета,
Було мама так казала:
"Кота тягне все до сала!"

Вже Петро, Михайло й Суля,
/Левно вигралі на пулі,/

Бо від горілки-баламутки
Лежать п'яні другі сутки...

до горілки хто охочий-
Там пиття є до півночі,
Туди прийдуть, як закон:
Міхель, Жері та Кімон.

Щоб була ім охорона -
Поліцая просять Рона,
Хитрість має він лисиці,-
Любити пити на дурниці.

Кімон вип'є через мірку,
І московську хвалить зірку...
Та пускає всюди славу
Про задрипану Варшаву.

Але чув я по секреті:
Всім минулися бенкети:
"Це не вийде на добро!"
Так подумав наш Петро.

Як проснувся із похмілля,-
Розігнав усе весілля,
Тепер Кімон, Міхель й Мері
Не покажуть носа в двері!

А Петрові з того часу
Апетит з'явивсь на м'ясо,
Ціль й пильнує голуб'ята,
І веселіша стала хата...

У годині він пригожій
Присягнувся Матір Божій,
Що покине горілку пити,
Щоб тверезим в світі жити.

Тут сказать мені охота:
"Відрікалась свиня болота,
Та інстинкти в неї дужі -
Знову тягнуть до калюжі".

Як то кажуть на це, земляче,
Поживемо - то побачим,
Може прийде ця пора,
Будуть люди ще з Петра...

Хоч Михайло цей Петрові
Докучас, як гедзь корові,
Бо приносить він до хати-
Лише клопіт та витрати.

Сталась прикра, бач, подія:
Там привів він раз злодія,
Як бажаєте все знати -
Можу це вам розказати.

На Великдень вже пізненько,
..де Михайло наш п'яненький...
І на дорозі здалека
Він побачив жебрака.

Як цап спутаний плигає,
Бо на ноги щось кульгає,
А на ньому все лахміття -
Що хтось викинув на сміття.

Тепле серце в українця,
Повне ширістю по вінця...
І тут справа вже така:
Жаль зробивсь до жебрака.

Тут мерщій до себе кличе,
Цигарети в руки тиче...
І неначе свого брата
Про усе почав питати:

"Чоловік ти бідний, бачу,
Де прямуєш небораче?
Пізня ніч, надворі темно,
Ти ж блукаєш все даремно.

Все шукаєш певно, брате,
Де б цю нічку переспати?
У цій справі, якщо зможу,-
Я тут дещо допоможу!

Не своя у мене хата,
Та прийму тебе, як брата,
І постараюся по змозі,-
Щоб не спав ти на підлозі.

Переспиши ти на канапі,
В хаті тепло, будеш "гаппі",
Як прокинешся ізранку,-
Лійця й бекон для сніданку!

Погостюєш, мов у тещі,
Цам грошей на пиво дещо,
Знай, що серце українця,-
Не черстве, як у англійця!"

Жебрак вислухав уважно
І відказує поважно:
"Буду ж Господа просити,
Щоб сто літ тобі прожити!

Давно їхі просить шлунок...
Немов з неба цей рятунок,
Я за це тобі віддячу,-
Якщо знов колись побачу!"

Потиснули свої руки,
Мов брати після розлуки,
І Михайло, річ відома,
Жебрака веде додому.

Також треба тут додати:
Як прийшли вони до хати,
Лиш Михайло закрив двері,-
Бже мерщій шука вечері...

І на стіл ось за хвилину
Кладе хліб та солонину:
"Присідай до цього, брате,
Щоб свій голод вгамувати!"

Істъ жебрак собі нівроку:
Аж розперло йому боки...
Іж, та знай ти нашу ласку,
І пам'ятай українську Паску!

Так наївсь, що став мов діжка,
Лахміття скинув - і до ліжка,
Вже година друга ночі
І до сну всім липнуть очі...

Наш козак як ляже спати,-
Хоч стрілляй йому з гармати,
Я скажу лише одне:
Спить і вусом не моргне!

Раптом шелест серед тиші...
Може кіт це гонить миші?
Ні! Жебрак встав і блукає
Скарбів всюди віш шукає...

Має радість та потіху,
Що лиш знайде - все до міху,
А годинники й перстені -
Мерщій суне до кишені.

Узяв міха він тяжкого...
Перешкод нема для його,
Вийшов з дому він поволі,-
І шукайте вітра в полі!

Ранком гвалт, переполохи...
Всі стрибають, наче блохи,
Жаль в Михайла серце муля,
І проклинає англійців Суля.

Сгляда Петро кімнату...
І підраховує утрату,
Лому не милий білий світ,
Брак кожуха ще й чобіт.

Бід Петра я маю вісті:
Гість забрав на фунтів двісті,
І послав Михайла в найми
Нехай робить "овертайми"!

Ми всі ширі українці,
Бо поділим хліб з чужинцем,
А вони нам для науки -
Самісьць хліба - камінь в руки!

Ось прийшла уже субота...
Так мене взяла охота,
Щоб по місті поблукати
Та новини всі узнати.

Це не в лісі, чи ж на полі,
Новин завжди є доволі...
І тому ми, друзі любі,
Зійдемось в латиськім клубі.

Туди прийде пан Ідельовський,
Мов похіщик той орловський...
Він посидить хвилини пару
І закурює сигару.

Вип'є пива лише півкварти,
Не послухає він жарти...
Та й додому потрясе,
Лому "бізнес" - перед все!

Правда Казура Миколи
Я небачив там ніколи,
Він нікуди не виходить,
Каже:—"Пиво тільки шкодить!"

Не виходить і за двері,
Мов аскет в своїй печері,
Раз на місяць іде з хати
Гріхи в церкві сповідати.

Хому в спадщину від тата
Залишились гроші й хата,
Хоч немає телевізі,-
Та є хомут новий у валізі!

Хоч і вираз сатиричний,-
Та хомут цей історичний!
Як він боровся за ідеї,-
Здобув у ворога трофеї.

З ним турботів мав він купу...
Всюди тяг, як дурень ступу:
Десь на згарищах в Берліні,
І в таборах по Ріміні.

Вірив, зникне москалюга,
Треба ж братися до плуга,
То хомута він із чужини
Привезе до України...

А в неділлю то частенько
Нас збереться багатенько,
Бо для нашого тут брата:
Клюб латиській - рідна хата!

Не прогавлю я й хвилини,
Хочу знати всі новини...
Та й Павло цей Біловус
Все мотає щось на вус.

Куркуля він має марку,
Бо узявсь за господарку,
І коли б придбав ще воза -
Порівнявся до колхоза.

Я підслухав раз розмову,
Що купив він вже корову,
Тепер кожного все ранку
Молочко п'є і сметанку...

А це також не дурниці,
Він багато має птиці:
На подрі'ї завжди крики
Роблять гуси та індики.

Хлоп все хоче збагатіти,
То ж не час тепер сидіти,
Взяв пораду від синів:
Розвести ще й фазанів.

Фазани - це птиця плідна,
І для продажу вигідна,
Із них м'ясо, любий брате,
Лиш їдять аристократи.

Чув, що плаче Біловуска,
Бо не сидить на яйцях гуска...
А як не плодить гусенята -
З господарстві це утрата.

Тут признається на славу:
Все довідатись цікаво,
Бо новини ці усі, -
Як неначе з Бі-Бі-Сі.

Ось Степана Катерину
Ховає жінка під перину,
Щоб часом він по мандрівці
Не братавсь до українців.

Данилюк десь у Місоні
Дмуха з розпачу в долоні,
Як я чув, цей чоловік
На жинінні їх попік...

Кажуть, що Олексу Іжуру
Жінка тисне все до муру...
І через вражу Маргаріту -
Хлоп не бачить зовсім світу.

Лише вступить він до хати,-
Дає жінці всю виплату,
Сам від того буде радий,
Як жінка купить лімонади...

При розмовах і при пиві
Я жартую і щасливий,
Хоч надуті, мов сичі,
Всі політичні втікачі...

На Гексторпі живе Рисак,
Цей, як кажуть, має писок!
Все скакає в чужу гречку,
Цоб почати суперечку...

І мені за цю поему
Розвів цілу теорему,
Бо чомусь то він відразу
Узяв гумор за образу...

Та нехай відомо буде,
Про це кажуть мудрі люди:
Гумор, сміх та ширі жарти -
Більше золота є варті!

В латишів, як в рідній хаті,
Сидимо в малій кімнаті,
Тут знайшла собі притулка
Українська дрібна "тулька".

В бесарабця, того Йвана,
Сдна звичка лиш погана:
Мов плює мені у душу, -
Співа завжди він "Катюшу"...

Раптом тут наказ всім лунко:
"Сотник в дверях, стати струнко!" -
Хоч не хоч, а треба встати
Честь пану Гуралю віддати.

Хтось мерщій на цю нагоду
Вже коньяк несе й крім-саду,
Сотник наш не пада в сум:
П'є коньяк лише та рум...

Хлоп це іншого покрою:
Живе звичкою старою,
Що лежав, як кнур в постелі,
Та пив наливки та коктейлі.

На розмови цей пан сотник
Нзиком вже, бач, молотник:
Всім історикам втре носа
Про всі пляни "Барбароса"!

Всі донесення й накази
Захистує вам відразу:
Хов німецькі генерали
В його розум позичали!

Пам'ятає всі пригоди:
Сталінград і Курськ та Броди,
Як розведе свою мову,-
Все про тактику військову...

'Не малу він має славу,
Як боровся за державу;
Москалям наклав всім "бобу",
Іх гонив, немов худобу!

Хлоп цей сміливий без страху,
У боях коло Фельдбаху,
Стояв, а кулі москалів -
Всі ловив, немов джмелів!

На події всі світові,-
Є аналізи всі нові,
І для арабів в Палестину
Він знайшов би хворостину!

Пояснить для дядька Сама
Всю політику В'єтнама,
І про наміри Китаю -
Він напевно добре знає!

Про бої оці в Анголі
Єнає також він доволі,-
Крила б мав, то не сидів,
А мерщій туди летів!

Добровільцям всім із Куби
Полічив у роті зуби,
Та й московські комісари
Не минули б також кари!

Він прийде до клубу рідко...
Вільше ходить на "розвідку",
Не до Парижа й Берліну,-
А до "Каселя" та "Квіну".

Звідти вилетить, мов куля,
Курс тримає до "Блакбуля",
А тоді за дві хвилини -
Вже спішить до "Нагдалини"...

Хлоп не тратить свого духа:
Все розвідає й рознюха...
У відповідній цій хвилині -
Він робить "користь" Україні!

Не за пана за Шостаку
Пригадаю тут із смаком:
Бо в Іонкастерській дільниці -
В нас таких є одиниці...

Він мотається, мов муха,
Піддає завзяття й духа,
І справу Визвольних Ідей
Ширить завжди між людей!

На всі չонди, поміч, збірку,-
Він завжди відмірить мірку,
Без вагання та клопоту
Як належить патріоту!

Хоч на це Михайло Крайник
Все буркоче, немов чайник:
"Я нічого не даю,
Маю користь, як проп'ю!"

Ось Ілько без перепону
Бже пішов до телефоеу...
Замовляє собі таксі,
Бо має справу в Галіфаксі.

Купив перстень та хустину,
Все чарує він Юстину...
Як почула про це Зіна -
Їй летіла з рота піна.

І кричить все без упину:
"Ось візьму я хворостину!
Для Ілька і для Істини
Зроблю весілля та христини!"

На емоції глибокі
Їм обом попарю боки:
Це на місяць їм медовий
Подарунок мій чудовий!"

І в Йрейка у Степана
Також справа є погана...
Бо на старість чомусь, брате,
Прогнав жінку свою з хати...

Як це в моді повелося:
Має довге він волосся,
По забавах всіх літає
Та сімнадцятки шукає...

Тут зазначу в цьому місці,
Що нові я маю звісті:
В Петра розум, як в лисиці,
І підстеріг собі вдовицю...

Годі в хаті їм сидіти!
Обнялися, немов діти,
Та сміючись весело, любо,
До латиського йдуть клюбу...

Там Петрові із кишени
Полетять фунти зелені,
Бо сказати, що вдовиця -
Добре стрілляна вже птиця!

Ця особа - якесь диво...
Бо не хоче пити пиво,
А користаючи нагоду -
П'є лиш рум, як качка воду!

Так кохались без секретів...
Мов Ромео й Джулієтті,
Без турботів і без сварки:
Як неначе два канарки.

А Петро снував вже мрію...
І покладав на це надію:
Лише трохи почекати -
І собі жінку буде мати.

Та сподівання всі - половина,
Тут Юрійко - Касанова,
Якісь чари лиш зробив -
І кохання їм розбив...

Ще є в нас Василь, бач, Мельник,
Щирий хлоп, хоч безземельний,
Та заробляє гроші гарні,-
Бо працює на ливарні.

Він є дійсним патріотом,
На ділах, а не лиш ротом,
А стоїть за рідну справу,-
І я йому складаю славу!

Я нотую щось в папері,-
Коли рипнули тут двері...
Нагодивсь на час оцей
Наш шановний пан Парцей.

З ним нема що розмовляти,-
Бо сідає в шахи грati,
Хоч каміння сип із неба,
Це його одна потреба!

Його партнер - Федъ Синявський,
Чоловік це господарський,
Бо часом на радість нашу
Він здобуде навіть чашу!

До години - ще секунда,
Чути голос вже Зигмунда:
"Я звертаюся до вас:
Допивайте, бо вже час!"

Я не закінчив розмову любу,
Бо вигонять геть із клубу,
Хоч і подумати тут слід:
Час додому й на обід!

Завтра ж нові знов клопоти:
Треба вранці до роботи,
Це усім відоме гасло:
То наш хліб і наше масло!

Всю вже вичерпав я тему,
Час й закінчти поему,
Лиш скажу ще пару слів:
Я описав це, як зумів.

Зупиніть гармидер й крики,
Ось заграють вам музики:
"Бугі-вугі", різні "Твісти",
Щоб казились комуністи!

Хай їм сниться чорт з рогами!
А нам оркестра з Ноттінгаму,
Всі мелодії чарівні
На мистецькім грає рівні.

Дай вам, Боже, сестри й браття,
Сили радості і щастя,
Та в житті щоб таланило,
Всім бажає - Йосип Било.

Місто Донкастер, Англія.

Випускаючи для читача друге доповнене видання своєї поеми "Рефлектором по Донкастері", я щиро завдячу в цьому Вельмишановній Пані Ростиславі Гринаш, культурно - освітній референтці при відділі ОУЖ в місті Ковентрі.
Не зважаючи на свій обмежений та дорогоцінний час, вона приклада всі свої зусилля, щоб ця поема побачила світ.

Автор - *Лісяна Баско*.

м. Донкастер, місяць Лютий.





ДРУГЕ ДОПОВНЕНЕ ВИДАННЯ.